

เผยโฉม 10 ยอดพันธุ์ข้าว
งานเกษตรมหัศจรรย์ 2012

21

หลากหลาย&หลาย...

21

เผยโฉม 10 ยอดพันธุ์ข้าว
งานเกษตรมหัศจรรย์ 2012

เผยโฉม 10 ยอดพันธุ์ข้าว งานเกษตรมหัศจรรย์ 2012

ข้าวเป็นสินค้าเกษตรที่เป็นพืชหลักของการส่งออกและการบริโภคภายในประเทศ ความสำคัญจึงไม่ใช่เพียงพืชเศรษฐกิจเท่านั้น แต่เปรียบเสมือนสินค้าทางวัฒนธรรมที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์ การปรับปรุงและคงไว้ซึ่งสายพันธุ์ข้าว มีหลายหน่วยงานเห็นความสำคัญ คิดค้น ศึกษาและวิจัย รวมทั้งพัฒนาสายพันธุ์ข้าว และรักษาสายพันธุ์แท้ให้คงอยู่

นิตยสารเทคโนโลยีชาวบ้าน และนิตยสารเส้นทางเศรษฐกิจ ในเครือบริษัท มติชน จำกัด (มหาชน) เป็นแม่งานหลักในการจัดงาน "เกษตรมหัศจรรย์ วันเส้นทางเศรษฐกิจ-เทคโนโลยีชาวบ้าน 2012" วันที่ 22-26 ก.พ.2555 ที่ห้องเอ็มซีซี ฮอลล์ เดอะมอลล์ บางแค ประเด็นหลักของงานมุ่งไปที่ "ข้าวของพ่อ วิถีพอเพียง" ซึ่งนำสายพันธุ์ข้าวจำนวน 84 สายพันธุ์ที่หายากจัดแสดงให้ชม และเกือบทุกสายพันธุ์มีหุงให้ชิม

ขอยกตัวอย่าง 10 สุดยอดพันธุ์ข้าวที่นำมาจัดแสดงให้ชมและชิมเรียกน้ำย่อยก่อนถึงวันงาน

มิลลิเมตร จัดเป็นข้าวเจ้านาสวน ถิ่นกำเนิดอยู่ในจังหวัดพัทลุง มีคุณค่าทางอาหารสูงกว่าข้าวพันธุ์อื่นๆ คือ มีกากใยอาหารสูง จึงมีประโยชน์ในการชะลอความแก่

นอกจากนี้ มีโปรตีน ธาตุเหล็ก และฟอสฟอรัส ช่วยบำรุงโลหิต ป้องกันโรคความจำเสื่อม และยังมีสารแอนติออกซิแดนซ์ ช่วยลดอัตราเสี่ยงของการเป็นมะเร็ง

ลักษณะเด่นคือ เมล็ดเล็ก เรียว ทำยองอน เยื่อหุ้มเมล็ดจะมีสีแดงถึงแดงเข้ม เมื่อหุงสุกแล้วเมล็ดข้าวจะนุ่ม และจับตัวกันคล้ายข้าวเหนียว

วิธีการหุง ให้ข้าวข้าวเบาๆ โดยใช้เวลานานที่สุดเพียงครั้งเดียว เพื่อให้ไม่สูญเสียคุณค่าของข้าว เดิมน้ำให้ท่วมข้าว สูง 1 ช้อนนิ้ว

เมื่อข้าวสุกทิ้งไว้ให้ข้าวระอุ ประมาณ 5-10 นาที หากต้องการให้ข้าวแข็งหรือนุ่มลดหรือเพิ่มน้ำได้ตามความชอบ

1. ข้าวสังข์หยด

เป็นข้าวที่กรมทรัพย์สินทางปัญญา ประกาศรับรองตั้งแต่วันที่ 23 มิ.ย.2549 ให้เป็นสินค้าประจำทางภูมิศาสตร์พันธุ์แรกของประเทศไทย (จีไอ) มีชื่อเต็มว่า "ข้าวสังข์หยด เมืองพัทลุง"

เป็นข้าวต้นสูง กอตั้ง แดงกอกปานกลาง ใบสีเขียว มีขนบนแผ่นใบ ข้าวเปลือกสีฟาง ขนาดเมล็ด 9.35 มิลลิเมตร กว้าง 2.13 มิลลิเมตร หนา 1.75

2. ข้าวลิ้มผัว

เป็นข้าวไร่ที่เป็นข้าวเหนียวนาปีของชาวไทยภูเขาเผ่าม้ง บ้านรวมไทยพัฒนาที่ 3 ตำบลรวมไทยพัฒนา อำเภอบพพระ จังหวัดตาก สูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 650 เมตร ก่อนพัฒนาและคัดเลือกพันธุ์บริสุทธิ์โดยศูนย์วิจัยข้าวพิษณุโลก สถาบันวิจัยข้าว และศูนย์วิจัยข้าวแพร่

ได้รับขึ้นทะเบียนจากกรมวิชาการเกษตร เมื่อวันที่ 15 ก.ย.2552 ขณะนี้อยู่ในโครงการนำร่องอนุรักษ์พันธุกรรมข้าวเพื่อใช้ประโยชน์ของสำนักวิจัยและพัฒนาข้าว กรมการข้าว

ข้าวลิ้มผัวมีต้นสูงประมาณ 137 เซนติเมตร มีสีเปลือกหุ้มเมล็ดเปลี่ยนไปตามระยะการเจริญเติบโตของเมล็ด เยื่อหุ้มเมล็ดเป็นสีม่วงดำ ที่เรียกว่าข้าวเหนียวดำ หรือข้าวกำ เป็นข้าวเหนียวที่มีกลิ่นหอม รสชาติอร่อย เมื่อเคี้ยวจะรู้สึกมันและนุ่มแบบหนุบๆ

การบริโภค ทำได้ทั้งแบบข้าวเหนียวนึ่งกินกับอาหาร ผสมข้าวต้มทำให้มีสีม่วงอ่อนสวยงาม ทำเป็นขนมแบบข้าวเหนียวเปียก ทำเป็นข้าวต้มแบบเฟิร์ด บาร์เลย์ หรือเครื่องดื่มทั้งแบบมีแอลกอฮอล์หรือปราศจากแอลกอฮอล์ จะมีสีคล้ายทับทิมสวยงาม

คุณค่าทางโภชนาการคือมีสารต้านอนุมูลอิสระ ช่วยลดคอเลสเตอรอล ไตรกลีเซอไรด์ ป้องกันการหย่อนสมรรถภาพทางเพศ มีกรดไขมันช่วยบำรุงสมอง ป้องกันภาวะเสื่อมของสมองและช่วยความจำ มีโอเมก้า-6 ที่บรรเทาอาการขาดภาวะเอสโตรเจนของวัยทองและช่วยให้ผิวพรรณเปล่งปลั่ง มีโอเมก้า-9 ช่วยลดคอเลสเตอรอลในเส้นเลือด

3.ข้าวสินเหล็ก

เป็นพันธุ์ข้าวที่ได้รับการคัดเลือกและพัฒนา โดยกรมข้าวร่วมกับพันธุ์ระหว่างข้าวขาวดอกมะลิ 105 (พันธุ์แม่) ของสถาบันวิจัยข้าว กับข้าวเจ้าหอมนิล (พันธุ์พ่อ) ของศูนย์วิทยาศาสตร์ข้าว ม.เกษตรศาสตร์

เริ่มดำเนินการปี 2545 ที่ศูนย์วิทยาศาสตร์ข้าว ม.เกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน นครปฐม สิ้นสุดในปี 2548

ค้นพบข้าวหอม สีขาว ที่มีธาตุเหล็กสูง และคุณสมบัติโภชนาการโดยรวมดีเด่น 1 สายพันธุ์ และให้ชื่อพันธุ์ว่า "สินเหล็ก"

ขณะนี้อยู่ในขั้นปลูกประเมินพันธุ์ ประกอบการขอจดคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่ โดยกองคุ้มครองพันธุ์พืช กรมวิชาการเกษตร คาดว่าจะถ่ายทอดสู่เกษตรกรต่อไปในอนาคต

ในทางเศรษฐกิจ ข้าวสินเหล็กเป็นที่ต้องการในตลาดโภชนาการเป็นอย่างมาก เนื่องจากมีธาตุเหล็กอยู่ในปริมาณที่สูงและมีดัชนีน้ำตาลในระดับปานกลางถึงต่ำ จึงทำให้เมล็ดข้าวสินเหล็กมีมูลค่าสูง

4.ข้าวไรซ์เบอร์รี่

ผสมข้ามพันธุ์ระหว่างข้าวพันธุ์เจ้าหอมนิล ม.เกษตรศาสตร์ (พันธุ์พ่อ) กับข้าวพันธุ์ขาวดอกมะลิ 105 จากสถาบันวิจัยข้าว (พันธุ์แม่) เมื่อปี 2545 ที่ศูนย์วิจัยข้าว ม.เกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน นครปฐม สิ้นสุดการวิจัยในปี 2548

ทำให้ค้นพบข้าวเจ้าสีม่วงเข้ม เมล็ดเรียวยาว ที่มีสารต้านอนุมูลอิสระสูง และมีคุณค่าทางโภชนาการโดยรวมดีเด่น 1 สายพันธุ์ ใช้ชื่อพันธุ์ว่า "ไรซ์เบอร์รี่"

ข้าวพันธุ์นี้กำลังอยู่ในขั้นปลูกประเมิน ประกอบการขอจดคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่ คาดว่าจะถ่ายทอดสู่เกษตรกรต่อไปในอนาคต

ในทางเศรษฐกิจ มีมูลค่าสูง เพราะมีสารต้านอนุมูลอิสระอยู่ในปริมาณสูง

5.ข้าวปีนเกษตร

เป็นข้าวที่ได้รับการคัดเลือกและพัฒนาจากการผสมระหว่างข้าวขาวดอกมะลิ 105 กับข้าวไม่ไวแสงที่ทนแล้ง (CT9993) จนคัดเลือกข้าวหอมสีขาวที่ไม่ไวแสง มีกลิ่นหอมนุ่มเหนียว ข้าวกล้องมี

6.มะลิโกเมนสุรินทร์ และมะลินิลสุรินทร์

เกิดจากความร่วมมือระหว่างศูนย์วิจัยข้าวสุรินทร์ ศูนย์วิจัยข้าวสกลนคร สำนักวิจัยและพัฒนาข้าว กรมการข้าว คณะเทคโนโลยีและคณะวิทยาศาสตร์ ม.มหาสารคาม

เป็นข้าวเจ้าหอมต่างสี มาจากการคัดเลือกพันธุ์บริสุทธิ์ข้าวเจ้าต่างสี พันธุ์พื้นเมืองไว้ต่อช่วงแสง 3 พันธุ์คือ มะลิแดง เบอร์ 54 มะลิพื้นเมือง (ข้าวแดง) และมะลิดำ เบอร์ 53

น่าจะถูกใจคนรักสุขภาพ เพราะมีสารต้านอนุมูลอิสระสูง อีกทั้งยังมีข้อดีทางด้านคุณภาพทางกายภาพ ทางเคมี และคุณภาพการหุงต้มรับประทานดี คือ เป็นข้าวเมล็ดเรียวยาว เปรี้ยวขึ้นต่อมิโลสต่ำ ข้าวสุกเหนียว นุ่ม และมีกลิ่นหอม มีสารต้านอนุมูลอิสระในปริมาณที่สูง

Section: บันเทิง/หลากหลาย

วันที่: พุธที่ 2 กุมภาพันธ์ 2555

ปีที่: 21

ฉบับที่: 7735

หน้า: 1(บน), 17, 21

Col.Inch: 249.67 Ad Value: 349,538

PRValue (x3): 1,048,614

คลิก: 11

หัวข้อข่าว: เผยโฉม 10 ยอดพันธุ์ข้าวงานเกษตรมหัศจรรย์ 2012

ความนุ่มนวล มีเมล็ดยาว และใสมาก โดยใช้ชื่อว่า ปิ่นเกษตร

ข้าวพันธุ์ปิ่นเกษตรได้รับรางวัลชนะเลิศอันดับ 3 จากการประกวดข้าวโลก (2nd World Rice Competition) ในปี 2547

ธาตุเหล็กในเมล็ดข้าวพันธุ์นี้มีความเป็นประโยชน์สูงมากทั้งในระดับเซลล์ทดสอบและในร่างกายมนุษย์

เป็นที่ยอมรับของเกษตรกรโดยทั่วไป ทั้ง

คุณภาพ และปริมาณผลผลิต ในขณะที่ข้าวปิ่นเกษตรกำลังส่งเสริมและทดลองปลูกในหลายพื้นที่ในจังหวัดภาคกลาง เช่น พระนครศรีอยุธยา ลพบุรี สุพรรณบุรี และนครปฐม

นอกจากนั้นข้าวกลุ่มนี้ยังเหมาะสำหรับใช้ปลูกในระบบเกษตรอินทรีย์ เพราะใช้ปัจจัยการผลิตต่ำ มีความต้องการปุ๋ยเคมีน้อย

แต่ปัจจัยของผลผลิตของข้าวสายพันธุ์นี้ ขึ้นอยู่กับแร่ธาตุและอาหารในดิน ดังนั้นการดูแลรักษาและบำรุงดิน จึงจัดว่าเป็นหัวใจสำคัญของการทำแบบเกษตรอินทรีย์

7. ข้าวเล็บนก

เป็นข้าวที่ได้จากการรวบรวมพันธุ์ 307 พันธุ์ จาก 104 อำเภอใน 14 จังหวัดภาคใต้ ในปี 2527

โดยพันธุ์เสี้ยนกึ่งที่เก็บมาจาก ต.ชะรัด อ.งิ้ว อ.พัทลุง เป็นข้าวที่มีคุณภาพการหุงต้มเป็นที่นิยมของผู้บริโภค ผลผลิตเป็นการภายในท้องถิ่นภาคใต้

ลักษณะประจำพันธุ์ของข้าวพันธุ์เสี้ยนกึ่ง เป็นข้าวเจ้า ประเภทไวต่อแสง มีอายุการเก็บเกี่ยวในเดือนก.พ. รวงยาวจับกันแน่น ระแงงดี คอรวงยาว และความสูงประมาณ 170 เซนติเมตร ข้าวพันธุ์เสี้ยนกึ่งให้ผลผลิตค่อนข้างสูง เมื่อปลูกในสภาพนาเป็นลุ่มน้ำที่แห้งซ้ำ ปรับตัวได้ดีในสภาพแวดล้อมของภาคใต้ตอนกลาง บริเวณจังหวัดสุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช และพัทลุง

8. ข้าวน้ำชู

ได้จากการรวบรวมสายพันธุ์ข้าวจากชาวไทยภูเขาเผ่าลีซอ ที่บ้านน้ำชู คอยสามหมื่น อำเภอเชิงฉวาง จังหวัดเชียงใหม่

นายวิฑูรย์ ชันธิกุล ปลูกศึกษาเปรียบเทียบผลผลิตที่สถานีทดลองข้าวไร่ และรัฐพืชเมืองหนาว อำเภอสะเมิง และสถานีทดลองเกษตรที่สูงในภาคเหนือ คณะกรรมการวิจัยและพัฒนา กรมวิชาการเกษตร ได้รับรองสายพันธุ์เมื่อวันที่ 20 ก.ค. 2530

ข้าวน้ำชู เป็นข้าวไร่ ข้าวเจ้า ลำต้นสูง 141 เซนติเมตร ไวต่อช่วงแสง อย่างอ่อน

ลักษณะประจำพันธุ์ข้าวน้ำชู คือ ลำต้นตรงและแข็ง ไม่ล้มง่าย แฉกกอดี ทรงต้นค่อนข้างแน่น ใบยาว แผ่นใบกว้างตรง มีขนเล็กน้อย กาบใบสีเขียว ระแงงดี คอรวงยาว เมล็ดค่อนข้างปานกลาง ส่วนใหญ่ไม่มีหาง เมล็ดข้าวเปลือกสีฟาง ระยะพักตัวของเมล็ดประมาณ 1 สัปดาห์ คุณภาพข้าวสุก ร่วน นุ่ม ผลผลิตประมาณ 247 กิโลกรัมต่อไร่

ปรับตัวได้ดีในพื้นที่อากาศหนาวเย็นและพื้นที่สูงมากฯ ด้านทานโรคเมล็ดด่างในธรรมชาติ ก่อนข้างด้านทานโรคไหม้ แต่ไม่ต้านทานโรคขอบใบแห้ง ใบสีส้ม โรคใบหงิก โรคเขียวเตี้ย โรคหูด และเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลและโรคเน่าคอรวง

9. ปะกาอำปิล (ดอกมะขาม)

เป็นข้าวพันธุ์หนึ่งที่น่าสนใจไม่น้อย ถิ่นกำเนิดของข้าวพันธุ์นี้ อยู่ตะเข็บชายแดนไทย-กัมพูชา ทางฝั่งไทยปลูกกันแถบจังหวัดสุรินทร์ ส่วนกัมพูชาคือจังหวัดอุดรมีชัย

นายอร่าม ทรงสวยรูป ผู้ศึกษาข้าวพันธุ์นี้ บอกว่า ปะกาอำปิล แปลว่า ดอกมะขาม เป็นข้าวเจ้า ต้นสูงกว่าข้าวขาวดอกมะลิ 105

จุดเด่นอยู่ที่ทนแล้ง ผลผลิตอาจจะน้อยกว่าข้าวหอมมะลิ เหมาะปลูกตามหัวไร่ปลายนา น้ำซึ่งได้นิดหน่อย ไม่

ชอบน้ำขังมาก เมื่อสุกแก่ เปลือกของข้าวสีเหลืองทองเหมือนดอกมะขาม เมล็ดยาว เมื่อขัดขาวจะสีขาวเหมือนข้าวทั่วไป หากสีเป็นข้าวกล้องเมล็ดสีน้ำตาลออกเขียว ทนทานต่อโรคแมลง ไม่ต้องใส่ปุ๋ย ไม่ต้องใช้สารกำจัดศัตรูข้าว ปลูกทิ้งรอบเก็บเกี่ยว อาจจะทำข้าวขั้วให้บ้าง

คุณภาพการหุงต้ม เป็นข้าวที่นุ่ม เมื่อเก็บเกี่ยวและสีใหม่ฯ มาหุง มีความหอมไม่น้อยไปกว่าข้าวขาวดอกมะลิ 105 เมื่อหุงกินแล้วเหลือ อยู่ได้นาน ไม่บูดง่าย

10. ปิ่นแก้ว

เป็นพันธุ์ข้าวไทยดังระดับโลก เมื่อชนะการประกวดข้าวรางวัลที่ 1 ที่ประเทศแคนาดา ปี 2476 หลังผ่านการปรับปรุงพันธุ์ขึ้นมาอย่างต่อเนื่อง และยาวนาน

แต่เดิมเป็นข้าวพันธุ์พื้นเมือง ที่ได้จากการประกวดพันธุ์ข้าวของ นางจวน (ไม่มีการบันทึกนามสกุล) อ.ศรีราชา จ.ชลบุรี จากนั้นคัดเลือกและปรับปรุงพันธุ์โดยพระยาโกษากรและทีมงานนาทดลองคลอง 6 รัชสิต ปัจจุบันคือศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี กรมการข้าว

ปลูกในระดับน้ำลึกได้ดี ต้นสูง 200 เซนติเมตร หรืออาจสูงกว่านี้ ตามระดับน้ำ เป็นข้าวนาสวน ไวต่อช่วงแสง ทรงกอแคบเป็นแนวอนคอรวงยาว และมีคุณภาพการหุงต้มดี

นี้เป็นเพียง 10 สายพันธุ์ใน 84 สายพันธุ์ที่หาดูของจริงได้ยากยิ่ง จึงขอเชิญชวนให้ไปชมและชิมของจริงได้ภายในงานเกษตรมหัศจรรย์ วันเส้นทางเศรษฐกิจ-เทคโนโลยีชาวบ้าน 2012 วันที่ 22-26 ก.พ.2555 ที่ห้องเอ็มซีซี ฮอลล์ เดอะมอลล์ บางแค

